

ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ-3613	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φυσικές Καταστροφές και Ψυχοκοινωνική Παρέμβαση		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευάγγελος Καραδήμας		
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Καθηγητής Ψυχολογίας Υγείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Παρουσίαση video, συζητήσεις, εκμάθηση τεχνικών, παρουσίαση εργασιών.	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Σεμινάριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (προσωπική μελέτη και συζήτηση αποριών στο γραφείο επί συγκεκριμένης ύλης και αξιολόγηση μέσω εργασίας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=111		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να παρουσιαστούν οι παρεμβάσεις που έχουν αναπτυχθεί για την αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών συνεπειών μεγάλων καταστροφών, καθώς και για την δευτερογενή πρόληψη ακραίων αντιδράσεων και συνεπειών. Οι φοιτητές διδάσκονται τον τρόπο λειτουργίας δομών παρέμβασης, καθώς και τον τρόπο οργάνωσης και στελέχωσής τους. Επίσης, διδάσκονται τα στάδια της παρέμβασης και το περιεχόμενο κάθε ενός, ενώ εκπαιδεύονται σε ειδικές τεχνικές παρέμβασης.

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται οι φοιτητές

- να έχουν κατακτήσει βασικές γνώσεις για τις αντιδράσεις των πληγέντων,
- να έχουν κατανοήσει τις βασικές στρατηγικές διαχείρισης κρίσεων,
- να έχουν κατανοήσει τις φάσεις παρέμβασης στην κρίση και τον τρόπο οργάνωσης αντίστοιχων προσπαθειών,
- να έχουν καταλάβει τις πιθανές διαφορές μεταξύ διαφορετικών τύπων κρίσεων,
- να έχουν αντιληφθεί τους τρόπους προστασίας των επισπευδόντων στην κρίση ειδικών ψυχικής υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ορισμός της ‘κρίσης’. Η επίδραση των καταστροφών σε ψυχολογικό επίπεδο.
- Δυσκολίες προσαρμογής μετά το τραυματικό γεγονός.
- Γενικές αρχές παρέμβασης για τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης σοβαρών προβλημάτων. Ομάδες παρέμβασης. [Ανάθεση εργασιών]
- Παρέμβαση: Άμεση φάση, Μεσοπρόθεσμη παρέμβαση – Συμβουλευτική κρίσεων, Μακροπρόθεσμη παρέμβαση.
- Τεχνικές παροχής βοήθειας στον εαυτό και αλληλοβοήθεια.
- Παιδιά και φυσικές καταστροφές. Ειδικές ομάδες του πληθυσμού, ΜΜΕ και συνεργασία με άλλους ειδικούς.
- Ειδικές τεχνικές συμβουλευτικής κρίσεων
 - ο Διαχείριση του στρες σε καταστάσεις κρίσης (Critical Incident Stress Management –CISM)
 - ο Η τεχνική του ‘αφοπλισμού’ ή ‘αποφόρτισης’ του στρες (stress defusing)
 - ο Η διαδικασία αποσυμπίεσης της έντασης μέσω της ‘εκδραμάτισης’ της τραυματικής εμπειρίας (stress debriefing)
 - ο Πρόληψη της κατάχρησης ουσιών
 - ο Τεχνικές μείωσης της διέγερσης
- Παροχή βοήθειας προς τους ειδικούς, τους διασώστες και όσους συστηματικά εμπλέκονται στην παροχή βοήθειας και ανακούφισης στους πληγέντες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη (Πρόσωπο με πρόσωπο). Οι συναντήσεις περιλαμβάνουν παρουσίαση video, συζητήσεις, εκμάθηση τεχνικών, παρουσίαση εργασιών.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας UoC e-learn.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>ECTS μονάδες</i>
	Παραδόσεις μαθήματος και παρουσιάσεις	39 ώρες (13 διαλέξεις x 3 ώρες)	1,56
	Προετοιμασία Εργασίας	45 ώρες	1,80
	Ασκήσεις για το	35 ώρες	1,40

	σπίτι		
	Προετοιμασία για παρουσίαση Εργασίας	18 ώρες	0,72
	Ανατροφοδότηση εργασίας και ασκήσεων	3 ώρες	0,12
	Σύνολο	140	5,60
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική γλώσσα με βάση κυρίως υλικό που αναρτάται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος και τη βασική συνιστώμενη βιβλιογραφία. Για τους φοιτητές Erasmus, η αξιολόγηση γίνεται στην Αγγλική γλώσσα (με κατάθεση δύο εργασιών).</p> <p>I. Παρουσίαση εργασιών εντός μαθήματος (20%) II. Ομαδική εργασία (βιβλιογραφική έκτασης περίπου 8000-10000 λέξεων, 80%).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται κατά την πρώτη παράδοση που γίνεται στο χώρο του αμφιθεάτρου και είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.</p>		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

James, R.K., & Gilliland, B.E. (2013). *Crisis intervention strategies* (7th edition). Belmont, CA: Brooks/Cole.

Καραδήμας, Ε. (2004). *Καταστροφές και ψυχοκοινωνική παρέμβαση. Πρακτικό εγχειρίδιο βασικών αρχών παρέμβασης*. Πακέτο σημειώσεων.

Roberts, A.R. (ed.) (2005). *Crisis intervention handbook. Assessment, treatment, and research* (3rd edition). New York: Oxford University Press.

Young, B.H., Ford, J.D., Ruzek, J.I., Friedman, M.J., & Gusman, F.D. (2001). *Disaster mental health services: A guidebook for clinicians and administrators*. Menlo Park, CA: Department of Veterans Affairs, The National Center for Post-Traumatic Stress Disorder.